DZIENNIK URZĘDOWY

OBWODU OLKUSKIEGO.

Prenumerata kwartalnie 3 Kor. Nr. 16. Olkusz, dnia 1. grudnia 1915.

289.

Personalie.

1) W skład tutejszej c. i k. Komendy obwodowej jako referent dla spraw gospodarczych i rolniczych powołany został Tadeusz hr. Morstin c. i k. rotmistrz.

2) Chwilowo nieobecnego inspektora szkolnego Ludwika Jasińskiego zastępuje Jan Peszkowski c. i k. inspektor szkolny w Dąbrowie, który przyjmuje strony w Olkuszu każdego poniedziałku o 11-tej godzinie przed południem.

290.

Rozporządzenie c. i k. Wojskowego Generał-Gubernatora z 31. Października 1915 r.

SZKOLNICTWO LUDOWE.

Na podstawie rozporządzeń Naczelnego Wodza armii z 7. marca 1915 dz. rozp. l. 6 i z 17. października 1915 dz. rozp. l. 41 zarządza się, co następuje:

A.

Publiczne szkoły ludowe.

I. Zakładanie szkół, uczęszczanie do szkół.

§ 1.

Nauka i wychowanie dzieci w publicznych szkołach ludowych odbywają się bezpłatnie; opłaty szkolnej od rodziców pobierać nie wolno.

Istniejące szkoły należy z reguły dalej prowadzić (§ 6 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii); nauki udziela się przez cały rok szkolny.

§ 2.

Komenda obwodowa może, uwzględniając stosunki komunikacyjne, utworzyć z kilku szkół istniejących w tej samej miejscowości jedną lub kilka więcejklasowych szkół.

Z reguły nie powinna żadna z klas liczyć więcej jak 60 dzieci.

W miarę potrzeby otwiera się klasy równorzędne i rozłącza się dzieci wedle płci.

§ 3.

Zakładanie nowej szkoły (§ 6 Naczelnego Wodza armii) zarządza się tylko wówczas, jeżeli:

1) zachodzą wszystkie warunki zabezpieczające skuteczną naukę i dobre wychowanie dzieci;

2) jedna lub więcej gmin razem zobowiąże się do ponoszenia przynajmniej 40% wszelkich wydatków.

§ 4.

Rodzice lub ich zastępcy, którzy dziecko do szkoły zapisują, mają przytem złożyć pisemne oświadczenie, że będą się starać, aby dziecko regularnie do szkoły uczęszczało.

II. Nauka.

§ 5.

Liczbę godzin dla poszczególnych przedmiotów nauki, tudzież i dla nauki religii, oznacza plan naukowy.

Aż do wprowadzenia własnych planów naukowych należy przy udzielaniu nauki postępować wedle ogólnych prawideł, zawartych w planach naukowych, obowiązujących w równorzędnych publicznych szkołach ludowych sąsiednich obszarów austryacko-węgierskiej monarchii. Kierownictwo szkoły może stosownie do każdoczesnych stosunków miejscowych, przy równoczesnem zawiadomieniu Komendy obwodowej, przedsięwziąć zmiany w planie naukowym.

Jako regulamin szkolny należy na razie zastosować przepisy obowiązujące w sąsiednich obszarach austryacko-węgierskiej monarchii o ile ze względu na miejscowe stosunki, nie okaże się koniecznem poczynienie w nich zmian przez komendanta obwodowego; każde kierownictwo szkoły otrzyma te przepisy bezpłatnie.

§ 6.

Na razie wolno używać książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych w sąsiednich obszarach austryacko-węgierskiej monarchii.

Dotychczas używanych książek szkolnych i środków naukowych wolno i nadal używać, o ile treść ich nie zawiera tendencyi przeciwnej monarchii i państwom z nią sprzymierzonych a rosyjskie napisy zostaną zastąpione przez napisy w języku wykładowym.

§ 7.

Zarządzenia władzy kościelnej lub organów dotyczącego stowarzyszenia religijnego, odnoszące się do nauki religii i ćwiczeń religijnych, (§ 3 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii) należy podawać do wiadomości Komendy obwodowej. O ile przeciw tym zarządzeniom nie zachodzą ustawowe przeszkody, będą one uwzględnione przy układaniu podziału godzin.

§ 8.

W szkołach ludowych najmniej czteroklasowych z językiem wykładowym polskim lub ukraińskim, stanowi język niemiecki, począwszy od trzeciej klasy, obowiązkowy przedmiot nauki.

We wszystkich szkołach ludowych z niemieckim lub ukraińskim językiem wykładowym, stanowi język polski, obowiązkowy przedmiot nauki.

III. Organa nadzoru szkolnego.

§ 9.

Jako organ dla kierownictwa i nadzoru nad nauką i wychowaniem w szkołach, przydzielonym jest do Komendy obwodowej inspektor szkolny obwodowy.

Zarządzenia w sprawach nauki wychowania, metody nauczania i karności szkolnej wydaje inspektor szkolny obwodowy w imieniu komendanta obwodowego; nauczycielstwo winno je zatem bezwarunkowo przestrzegać. Komendantowi obwodowemu zastrzeżone jest prawo zmiany tych zarządzeń.

§ 10.

Jako organ ekonomicznego zarządu szkół zostanie w każdej gminie, w której istnieje jedna lub więcej publicznych szkół ludowych, ustanowiona przez komendanta obwodowego rada szkolna miejscowa.

Rada szkolna miejscowa winna w szczególności:

a) zestawiać preliminarz wydatków szkolnych dla każdej poszczególnej szkoły na przyszły rok szkolny;

b) dawać Komendzie obwodowej wyjaśnienia odnoszące się do administracyi szkoły i pokrycia potrzebnych do tego wydatków;

c) udzielać rad mających na celu dobro szkoły i przedstawiać Komendzie obwodowej stosowne wnioski.

§ 11.

W skład rady szkolnej miejscowej wchodzą jako członkowie bez prawa do wynagrodzenia:

a) zastępca gminy;

b) dwóch mężów zaufania Komendy obwodowej;

c) kierownik szkoły; o ile zaś w gminie istnieje więcej szkół, kierownik szkoły, wyznaczony przez komendanta obwodowego;

d) zastępca kościoła katolickiego mianowany przez władzę kościelną;

e) po jednym zastępcy ewangielickiego lub mojżeszowego stowarzyszenia religijnego, zamianowanym przez właściwą władzę wyznaniową, o ile zajdzie tego potrzeba ze względu na odpowiednią ilość dzieci szkolnych odnośnego wyznania.

O tem, czy potrzeba taka zachodzi, decyduje Komenda obwodowa.

§ 12.

Komendant obwodowy mianuje przewodniczącego z pośród członków rady szkolnej miejscowej.

§ 13.

Rada szkolna miejscowa zgromadza się w miarę potrzeby, na zaproszenie przewodniczącego, lub na ewentualne zarządzenie komendanta obwodowego i przeprowadza uchwały absolutną większością głosów obecnych członków.

W razie równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 14.

Członkowie rady szkolnej miejscowej mieszkający w gminie są obowiązani brać udział w posiedzeniach.

§ 15.

Komendant obwodowy może poszczególnych członków usunąć od ich obowiązków, względnie radę szkolną miejscową rozwiązać.

Na wypadek rozwiązania rady szkolnej miejscowej, postanawia komendant obwodowy w jaki sposób jej agendy, aż do czasu nowego ukonstytuowania się załatwiane być mają.

IV. Siły nauczycielskie.

§ 16.

Siłom nauczycielskim przysługuje tytuł »nauczyciel« lub »nauczycielka«.

Sile nauczycielskiej, kierującej szkołą, przysługuje tytuł »kierownik szkoły« lub »kierowniczka szkoły«.

§ 17.

Podania o posady nauczycielskie należy wnosić do Komendy obwodowej, w której obszarze urzędowym znajduje się odnośna szkoła. Potrzebne dowody uzdolnienia należy dołączyć.

W podaniu należy zaznaczyć, czy starający się przyjąłby ewentualnie posadę nauczycielską także i w innym obwodzie.

O ile posada nauczycielska, o którą petent specyalnie się ubiegał, innemu petentowi nadaną została, należy podanie przedłożyć jeneralnemu gubernatorstwu, celem ewentualnego uwzględnienia, przy obsadzaniu innych posad nauczycielskich.

§ 18.

Mianowanie sił nauczycielskich na podstawie § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, następuje tylko na czas wojny i jest w każdej chwili odwołalnem.

W dekrecie nominacyjnym należy wymienić obowiązki, tudzież pobory i prawa z daną posadą nauczycielską połączone.

§ 19.

Przy obsadzaniu posad nauczycielskich należy w pierwszym rzędzie uwzględnić podania tych, którzy pochodzą z tutejszego kraju.

§ 20.

Przy ustanawianiu poborów przez komendanta obwodowego należy w myśl § 9 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii stosować się do następujących zasad:

A.

Siły nauczycielskie, które dotychczas w Polsce zajmowały posady nauczycielskie otrzymują:

a) tytułem płacy zasadniczej wszelkie dotychczasowe pobory lub — jeżeli pozostawały dotychczas na innej posadzie nauczycielskiej, — wedle uznania komendanta obwodowego, te pobory, które pobierały na ostatniej posadzie służbowej, albo które przyznane były ich poprzednikowi na danej posadzie;

b) 25% wypłacanych w gotówce poborów płacy zasadniczej tytułem dodatku drożyźnianego;

c) mieszkanie w naturze, względnie dodatek na mieszkanie (relutum), równający się 20% wypłacanych w gotówce poborów od płacy zasadniczej.

B.

Siły nauczycielskie, pozostające w publicznej służbie szkolnej w austryacko-węgierskiej monarchii otrzymują swoje dotychczasowe pobory i prócz tego dyetę w wysokości 5 koron dziennie.

C.

Nowo zamianowane siły nauczycielskie otrzymują:

a) stosownie do swego uzdolnienia płacę w rocznej kwocie 700 do 900 koron;

b) mieszkanie w naturze, albo dodatek na mieszkanie (relutum) w wysokości 20% poborów wypłacanych w gotówce.

D.

Kierujące siły nauczycielskie w szkołach o kilku siłach nauczycielskich lub w szkołach więcejklasowych otrzymują za kierownictwo remuneracyę w rocznej kwocie 100 koron za każdą klasę etatową.

§ 21.

Datek należący się duszpasterzom za udzielanie nauki religii w myśl § 5, ust. 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 7. marca 1915 dz. rozp. l. 5 dotyczącego spraw wyznaniowych, oblicza się na podstawie najwyższych poborów, które otrzymuje nauczyciel tejsamej szkoły, stosownie do § 20 A, lit. a przyjmując, że tygodniowy wymiar nauki odnośnego nauczyciela wynosi 30 godzin.

Nauczycielom religii udzielającym nauki religii w szkołach oddalonych ponad 2 kilometry od ich miejsca zamieszkania, dostarcza się potrzebnych podwód na rachunek wydatków szkolnych.

§ 22.

Normalny wymiar obowiązkowych godzin siły nauczycielskiej wynosi tygodniowo 30 godzin, kierującej siły nauczycielskiej 20 godzin.

Nadto można zobowiązać siły nauczycielskie do udzielania godzin nadobowiązkowych aż do 6 godzin tygodniowo, za osobną remuneracyą w wysokości rocznych 30 koron za każdą godzinę.

O potrzebie powołania sił pomocniczych i o wysokości wynagrodzenia przypadającego im na podstawie dotyczącego zarządzenia, rozstrzyga w każdym poszczególnym przypadku komendant obwodowy.

§ 23.

Stałe pobory należy wypłacać nauczycielstwu w ratach miesięcznych z góry, remuneracyę za nadobowiązkowe godziny zaś z końcem roku szkolnego.

§ 24.

Komendant obwodowy poleci nauczycielom zaniedbującym swe obowiązki służbowe, lub zachowującym się w sposób sprzeczny z godnością urzędnika c. i k. zarządu wojskowego, aby się usprawiedliwili, zaś na przypadek stwierdzonego przewinienia, wezwie ich do porządku albo ukarze w drodze dyscyplinarnej.

§ 25.

Kary dyscyplinarne są następujące:

a) nagana,

b) przeniesienie za karę na własne koszta na inną posadę nauczycielską w tym samym obwodzie,

c) wydalenie za karę ze służby nauczycielskiej.

Ostatnią karę dyscyplinarną wymierza się z reguły dopiero wtedy, jeżeli siła nauczycielska była przynajmniej raz karaną w drodze dyscyplinarnej.

§ 26.

Przeciw orzeczeniu dyscyplinarnemu może być wniesione w przeciągu 8 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu, pisemne odwołanie do jeneralnego gubernatorstwa za pośrednictwem Komendy obwodowej.

Odwołanie posiada moc wstrzymującą; w razie wydalenia za karę może jednak komendant obwodowy usunąć siłę nauczycielską od pełnienia obowiązków, aż do rozstrzygnięcia sprawy.

§ 27.

O każdem wydaleniu za karę ze służby nauczycielskiej, należy donieść jeneralnemu gubernatorowi, a po zapadłej prawomocności ogłosić w jej Dzienniku rozporządzeń.

V. Wydatki szkolne i ich pokrycie.

§ 28.

Do wydatków szkolnych zaliczają się koszta następujące:

pobory personalu nauczycielskiego,
datki za naukę religii,
rzeczowe potrzeby.

Do rzeczowych potrzeb zalicza się koszta dostarczania i utrzymywania lokalów szkolnych, opału, oświetlenia i obsługi, dostarczania wewnętrznego urządzenia szkoły, potrzeb kancelaryjnych i środków naukowych, wreszcie podwód dla nauczycieli.

§ 29.

Miejscowa rada szkolna zestawia w myśl § 10 lit. a wydatki szkolne dla każdej szkoły osobno w preliminarzu rocznym, który przedkłada się komendantowi obwodowemu do zatwierdzenia.

Zatwierdzony preliminarz stanowi podstawę rozdziału wydatków szkolnych na osoby i korporacye, na których ciąży obowiązek utrzymania szkoły i pokrycia wydatków szkolnych. (Strony utrzymujące szkołę).

§ 30.

Stronami utrzymującemi szkołę są gminy i c. i k. zarząd wojskowy jako następca rosyjskiego skarbu państwowego.

Celem pokrycia wydatków każdej istniejącej szkoły mają wymienione czynniki konkurencyjne w roku szkolnym 1915/16 uiszczać swe datki w tym samym stosunku procentowym, jaki ustanowiła była władza rosyjska na rok szkolny 1913/14. Ten stosunek stwierdzi się na podstawie preliminarzy z roku szkolnego 1913/14, a w braku tychże na podstawie stosownych dochodzeń.

Na pokrycie wydatków nowo utworzonych szkół uiszczać muszą gminy w myśl § 3 liczba 2 przynajmniej 40 procent.

§ 31.

Gminy pokrywają przypadającą na nich część wydatków szkolnych:

a) ze specyalnych do dyspozycyi stojących środków i funduszów;

b) z opłat szkolnych nałożonych wedle zarządzeń Komendy obwodowej w myśl § 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii.

B.

Prywatne szkoły ludowe.

§ 32.

Podania o zezwolenie na dalsze prowadzenie lub założenie prywatnych szkół ludowych (§ 10 rozporządzenie Naczelnego Wodza armii) należy wnosić do Komendy obwodowej, w której urzędowym obszarze znajduje się szkoła, względnie gdzie ma być założoną.

Warunki zezwolenia są następujące:

a) że kierownicy i nauczyciele pod względem moralnym są bez zarzutu;

b) że przedłożony plan naukowy odpowiada w ogólności planom naukowym używanym w równorzędnych publicznych szkołach ludowych;

c) ze postarano się o udzielanie nauki religii w sposób odpowiadający istniejącym przepisom;

d) że urządzenia projektowanej szkoły umożliwiają jej osiągnięcie celu, oznaczonego dla szkół ludowych;

e) że lokale szkolne są tak urządzone, iż nie zachodzi obawa, o zdrowie dziatwy szkolnej.

§ 33.

Zmiana w składzie grona nauczycielskiego, w planie naukowym, lub innych urządzeniach szkolnych, oraz przeniesienie szkoły do innego lokalu, może być przeprowadzone jedynie za zezwoleniem Komendy obwodowej.

Jeżeliby zmiany naruszały istotę szkoły, albo sprzeciwiały się warunkom, na podstawie których udzielone zostało zezwolenie, może być szkoła dalej prowadzoną dopiero po zatwierdzeniu zmian przez jenerał-gubernatora.

§ 34.

Prywatne szkoły ludowe stoją pod bezpośrednim nadzorem Komendy obwodowej (§ 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii). Przełożeni odpowiadają jej za wszystko co się w szkole dzieje.

Komenda obwodowa może zarządzić usunięcie poszczególnych sił nauczycielskich z zakładu.

§ 35.

Jeżeli w jakiejś szkole prywatnej nie zachowuje się obowiązujących przepisów, lub warunków udzielonego zezwolenia, lub jeżeli okażą się braki innego rodzaju, może komendant obwodowy, nie przesądzając cofnięcia zezwolenia przez jenerał-gubernatora, zastanowić w nagłych wypadkach dalszą naukę aż do ostatecznej decyzyi jenerał-gubernatora. Odwołanie wniesione przeciw temu zarządzeniu nie ma mocy wstrzymującej.

C.

Wejście w życie.

§ 36.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ces. i król. wojskowy jenerał-gubernator:
Eryk br. Diller, m. p. jenerał-major.

291.

Obwieszczenie c. i k. jeneralnego gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 28. października 1915.

Ustanowienie zarządu przymusowego.

C. i k. wojskowy Jenerał-Gubernator ustanowił na podstawie § 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. września 1915 Nro 37/IX zarząd przymusowy nad położonymi na austryacko węgierskim obszarze okupowanym zakładami i posiadłościami Towarzystwa Sosnowickiego dla kopalń węgla, rudy i zakładów hutniczych w Sosnowicach (Societé anonyme de carbonages mines et usines de Sosnowice) i zamianował zarządcą przymusowym inżyniera górniczego c. k. porucznika Feliksa Hessa, zamieszkałego obecnie w Niwce.

Zarządzenie to weszło w życie z dniem 1. listopada b. r.

Towarzystwo Sosnowickie winno w miesiącu listopadzie utworzyć własne kierownictwo dla wspomnianych części przedsiębiorstwa z siedzibą w Dąbrowej.

292.

Obwieszczenie,

w sprawie zajęcia skór wszelkiego rodzaju.

Na zasadzie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy etapowej Op. Nr. 86. 479 ex 1915 zarządza się, co następuje:

1) Wszelkie sorty skór zarówno w garbarniach jak i u handlarzy oraz w wyprawie na obszarze Jeneralnego Gubernatorstwa się znajdujące zabiera się i zajmuje na rzecz c. i k. zarządu wojskowego.

Uskutecznione poprzednio przez inne Władze lub organa wojskowe zajęcia skóry tracą obecnie moc swoją.

2) Wszystkie garbarnie i wszyscy handlarze mają natychmiast po ukazaniu się niniejszego obwieszczenia, później zaś każdej następnej niedzieli zgłosić w c. i k. Komendzie obwodowej w Olkuszu pisemnie:

a) zapas skóry do użytku gotowej,

b) zapas skóry znajdującej się w wyprawie.

Formularze na te zgłoszenia należy zamówić w c. i k. Komendzie obwodowej.

3) Prawo rozporządzania zgłoszonymi zapasami przysługuje wyłącznie biuru odbioru skór przy c. i k. Komendzie obwodowej w Radomiu.

4) Wszelkie nieprawdziwe zgłoszenia zapasów skór, wszelka wolna sprzedaż, dalej wszelkie przeniesienie na inne miejsce i ukrywanie tychże jest zabronione.

Przekroczenia tego zakazu karane będą grzywną pieniężną do wysokości 2000 K. albo aresztem do 6 mie-

sięcy. Takiej samej karze ulegnie każdy, ktoby wiedząc o zapasach podpadających, a niezgłoszonych nie doniósł o nich c. i k. Komendzie obwodowej.

Zaniedbanie zgłoszenia pociągnie ponadto za sobą konfiskatę zatajonego zapasu.

Kto wskaże ukryte zapasy otrzyma 5% premią wartości szacunkowej zapasu.

Premię tę ogranicza się jednak tylko do osób cywilnych.

5) Zgłoszone sorty gotowej skóry odbierać będzie c. i k. odbiorcze biuro skór przy c. i k. Komendzie obwodowej w Radomiu.

6) Do komisyi odbiorczej należy:

a) sortowanie skór na gatunki dla celów wojskowych odpowiednie i nieodpowiednie,

b) ustalenie cen za gatunki skór uznane do celów wojskowych za odpowiednie,

c) wystawianie potwierdzenia odbioru (t. j. przepisanego poświadczenia) dla oddawcy odstawionych skór wedle gatunku, rodzaju, wagi i ceny,

d) ekspedycya odebranych zapasów,

e) stemplowanie skóry dla celów wojskowych nieprzydatnej.

7) W razie różnicy zdań co do ceny, może oddawca dołączając próbki odwołać się do c. i k. Komendy obwodowej.

C. i k. Komenda obwodowa wyda w ciągu 24 godzin od chwili wniesienia odwołania odnośne rozstrzygnięcie, które jest ostateczne i nienaruszalne.

8) Za odebrane przez Komisyę odbiorczą skóry zapłaci kasa c. i k. Komendy obwodowej w Olkuszu, przy równoczesnem ściągnięciu potwierdzenia odbioru poświadczenia.

9) Nieprzydatne dla celów wojskowych gatunki skóry pozostawi się właścicielom do sprzedaży z wolnej ręki wewnątrz obwodu.

Sprzedaż do obszaru innej Komendy obwodowej wymaga zezwolenia na wywóz c. i k. Komendy obwodowej.

10) Nieprzydatne dla celów wojskowych gatunki skór winni właściciele uwidaczniać w odpowiednim wykazie.

Wykaz taki podlega kontroli c. i k. Komendy obwodowej.

Formularze otrzymać można w c. i k. Komendzie.

To obwieszczenie zostało równocześnie w gminach rozlepione na publicznych miejscach.

293.

Zajęcie zapasów siana i słomy.

Wszystkie, znajdujące się w obwodzie Olkuskim zapasy siana i słomy, nie potrzebne na paszę dla własnego inwentarza, zostają na podstawie rozkazu Wojskowego Jenerał-Gubernatora z dnia 23. października 1915 r. za Nr. 1503 zajęte na rzecz państwa.

Ilość, jaką każdy włościanin ma prawo pozostawić dla swego inwentarza, wynosi 6 kg. siana, i 5 kg. słomy na każdego konia i każdą sztukę bydła dziennie.

1) Rolnicy z gmin Sławków, Bolesław, Rabsztyn, Sułoszowa, Minoga, Cianowica, Skała i Jangrot, którzy podług wyżej wskazanej normy pasiadają więcej siana niż potrzebują dla wyżywienia własnego inwentarza, mają zbywające zapasy własnemi, albo najętemi furmankami odstawić do magazynu »Fassungsstelle« w Olkuszu (na stacyi kolejowej).

2) Rolnicy z gmin Żarnowiec, Kidów i Wolbrom— do magazynu szwadronu uzupełniającego pułku ułanów Nr. 2 (Ersatzteskadron des Ul. Rgtes Nr. 2 w Wolbromiu (Fabryka Westena) a

3) Rolnicy z gmin Kroczyce Pilica i Ogrodzieniec— do fabryki Huldczynskiego pod Zawierciem, gdzie siano i słoma zostaną przeładowane. Przy przejeździe przez Ogrodzieniec, należy zawiadomić urzędnika zbożowego p. Jungto, urzędującego w kancelaryi gminnej, który dopilnuje ważenia i przeładowania.

Siano musi być z wskazanych miejsc dostarczone najpóźniej do dnia 20. grudnia, a termin dostawy słomy naznacza się najpóźniej do dnia 31. grudnia 1915 r.

Cenę oznacza się jak następuje:

za centnar metr. nieprasowanego siana 7 kor.;

za centnar metr. nieprasowanej słomy 4 kor.

Koszta przewozu będą natychmiast przy odbiorze zwracane, a mianowicie: za 1 centnar i 1 kilogram 5 hal.

Pieniądze za siano i słomę będzie wypłacała na zasadzie wydawanych przy odbiorze pokwitowań:

1) Kasa Komendy obwodowej w Olkuszu;

2) Komenda stacyjna w Wolbromiu;

3) Komenda stacyjna w Pilicy.

Przekroczenia tych zarządzeń będą karane przez Komendę obwodową w Olkuszu karą pieniężną do 2000 koron, lub aresztem do 6 miesięcy, a prócz tego nieprawnie zatrzymane siano i słoma podlegają konfiskacie. Ilość zbywających zapasów siana i słomy należy podać urzędnikowi zbożowemu do dnia 15. grudnia.

Komenda stacyjna, posterunki żandarmeryi, wójtowie i sołtysi mają w zakresie swej działalności wpływać na dokładne przeprowadzenie powyższych zarządzeń, jako też starać się o dostarczenie wszystkich rozporządzalnych furmanek właścicielom siana i słomy, celem umożliwienia jak najrychlejszej dostawy.

To ogłoszenie zostało równocześnie w gminach rozlepione na publicznych miejscach.

294.

Ogłoszenie,

w sprawie udzielania zasiłków rosyjskim poddanym.

Na podstawie reskryptu c. i k. Wojsk. Gen. Gubernii z dnia 18. listopada 1915 Nr. 9339, uzupełniając artykuł 276. Dziennika urzędowego Nr. 15. aż do dalszego zarządzenia będę udzielał zasiłków pieniężnych, względnie zasiłków na utrzymanie rodzin następującym kategoryom osób rzeczywiście potrzebujących wsparcia:

1) Wszystkim będącym w rządowej służbie rosyjskiej (urzędnikom i sługom), którzy pozostali na terenie okupowanym;

2) Rodzinom rosyjskich żołnierzy należących do stanu załogi, które na podstawie ustaw rosyjskich uprawnione były do pobierania zasiłków na utrzymanie, jednak z tem ograniczeniem, że zasiłek ten dla wszystkich uprawnionych członków nie może przenosić miesięcznie 30 koron.

Prośby należy wnosić na ręce naczelnika gminy, który pod odpowiedzialnością własną ma potwierdzić:

1) że petentowi według ustaw rosyjskich przysługuje żądanie do przyznania mu zasiłku na utrzymanie i

2) że proszący rzeczywiście pozbawiony jest niezbędnych środków utrzymania.

Odnośnie do pensyonistów wydane będzie ogłoszenie w najbliższym czasie.

295.

Bezprawne obniżanie wartości waluty rublowej.

Zdarzają się ponownie częste wypadki, że handlarze bezprawnie obniżają ustanowioną wartość rubla z 2 koron na 1 K. 80 hal.

Aby temu zapobiedz, polecam wszystkim organom publicznym, aby za takimi handlarzami bacznie śledziły, a w razie skonstatowania podobnych faktów natychmiast podawały do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, która sprawców dotkliwie ukarze.

Zarządzenie to należy rozpowszechnić w odpowiedni sposób w najszerszych kołach ludności.

296.

Do wszystkich naczelników gmin.

Wzywam wójtów, aby na żądanie organów kolejowych na wypadek zasp śnieżnych, natychmiast dostarczyli potrzebnej ilości robotników ze wsi sąsiadujących z linią kolejową.

Aby siły robocze w danym wypadku możliwie prędko mogły być dostarczone, mają wójtowie natychmiast założyć wykaz ludzi przeznaczonych do tych robót i prowadzić ewidencyę.

Wynagrodzenie za każdą godzinę pracy między 6-tą rano a 6-tą wieczór wynosi 30 hal., zaś za godzinę pracy w nocy 45 hal.

Za każdą dostarczoną do roboty szuflę należy się każdorazowo wynagrodzenie 20 hal.

297.

Obwieszczenie.

Ludność cywilna używa nierzadko jako okrycia rosyjskich płaszczów wojskowych, a ta okoliczność może jeńcom wojennym ułatwić ucieczkę.

Zwraca się zatem uwagę ludności, że przez noszenie tych płaszczów naraża się na to, iż posiadacz płaszcza może być uważany za zbiegłego jeńca; wobec tego zaleca się przeróbkę tych płaszczów w sposób usuwający wszelką wątpliwość, że posiadacz płaszcza jest osobą cywilną.

Przy tej sposobności zwraca się ponownie uwagę sołtysów i wójtów na to, że w razie niedoniesienia tutaj o ukrywaniu się w ich wioskach jeńców wojennych, zostaną osobiście pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

298.

Pouczenie.

W ostatnich czasach znowu w wielu wypadkach zdarzyło się, że musiano karać z powodu znalezienia u tutejszych mieszkańców broni, amunicyi oraz części składowych rynsztunku wojskowego. Zdaje mi się, że ludność nie zwraca należytej uwagi na kilkakrotne obwieszczenia i zmusza mnie do jak najostrzejszego karania.

Ażeby zapobiedz fałszywemu pojmowaniu rzeczy, zwracam uwagę na postanowienia §§ 479 i 480 ustawy karnej wojskowej. Wedle tych postanowień będzie wolny od kary każdy, jeżeli wszedłszy bezprawnie i bez pozwolenia w posiadanie cudzych rzeczy, należących do osób prywatnych lub też państwa, dobrowolnie je zwróci.

Do wspomnianych cudzych rzeczy, których przywłaszczanie jest zakazanem, należy austryacka, niemiecka lub rosyjska broń i amunicya oraz części składowe rynsztunku wojskowego, czy znajdują się gdziekolwiek porzucone, zakopane lub też wojsko je porzuciło.

Wspomniane przedmioty należy oddawać do posterunków żandarmeryi i straży skarbowej, do wszystkich komend wojskowych, do wójtów i sołtysów a oddający dobrowolnie te przedmioty, nie tylko będzie wolny od kary mimo poprzedniego bezprawnego przywłaszczenia, lecz nadto może uzyskać za zwrócenie przedmiotów wojskowych wynagrodzenie pieniężne.

Jest ścisłym obowiązkiem wszystkich organów gminnych, duchowieństwa i nauczycieli działać w tym kierunku uświadamiająco na ludność.

W razie, gdyby niniejsze pouczenie nie odniosło pożądanego skutku, będę zmuszony jak najsurowiej karać wszystkich tych, u których organa bezpieczeństwa znajdą wyżej wspomniane przedmioty.

299.

Zaprowadzenie monopolu wódczanego na niemieckim obszarze okupacyjnym.

Ces. niemieckie Jeneralne Gubernatorstwo w Warszawie zaprowadziło rozporządzeniem z dnia 10. października 1915 Nr. 13 dz. rozp. monopol wódczany (za wódkę uważany jest także rum, arak, koniak i likier), który natychmiast wszedł w życie, wobec czego te produkty zostały wyłączone ze wspólności cłowej.

Wprowadzanie wódki i innych napoi spirytusowych do obszaru okupowanego przez austr.-węgierskie wojska jest zatem dozwolone jedynie przez austryacką granicę cłową za złożeniem przypadającego cła.

300.

Wpłaty podatków, grzywien etc. do kasy Komendy obwodowej.

Niniejszem wzywa się organy gminne, aby pisma, zapomocą których odwożą do Kasy Komendy obwodowej podatki, grzywny, etc., wogóle jakąkolwiek kwotę pieniężną, sporządzały zawsze w dwóch jednakowo brzmiących egzemplarzach.

Jeśliby odwózka pieniężna obejmowała większą ilość partyj, należy zawsze detajlicznie zapodać, jak wielkie kwoty przypadają na poszczególne partye.

301.

Zaprowadzenie monopolu tytoniowego na niemieckim obszarze okupacyjnym.

Ces. niemieckie Jeneralne Gubernatorstwo w Warszawie zaprowadziło rozporządzeniem z dnia 2. października 1915 Nr. 10 dz. rozp. monopol tytoniowy, który natychmiast wszedł w życie, wobec czego ten produkt został wyłączony ze wspólności cłowej.

Wprowadzenie materyałów tytoniowych do obszaru okupowanego przez austr.-węgierskie wojska jest zatem dozwolone jedynie przez austryacką granicę cłową, za złożeniem przypadającego cła.

302.

Ogłoszenie.

Zdarzają się jeszcze częste wypadki, że wozy nie są opatrzone w tabliczki, na których ma być uwidoczniony adres właściciela wozu a w nocnej porze nie są oświetlane latarniami wbrew przepisom o policyi drogowej, ogłoszonym w Dzienniku urzędowym z dnia 15. czerwca 1915 Nr. 81.

Wobec tego poleca się wszystkim Wójtom i Sołtysom przypomnieć, względnie ogłosić przepisy te wszystkim mieszkańcom w sposób praktykowany i pouczyć ich, że każde przekroczenie przepisów o policyi drogowej będzie surowo karane.

303.

Przepisy o wydobywaniu z grobów i przewożeniu Poległych i Zmarłych w polu.

Wskutek okólnika c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa dla austr.-węg. okupowanych krajów Polski w Lublinie, Nr. 8081 z 28 października 1915, wydaje się w sprawie wydobywania z grobów i przewożenia poległych i zmarłych w polu, następujące rozporządzenie:

Ekshumacye mogą być dozwolone tylko z pojedyńczych grobów.

Wydobywanie zwłok z grobu będzie się zawsze odbywać w obecności zastępcy wojskowego, którego się wydeleguje do tej czynności i który umieści na paszporcie dla zwłok przepisaną klauzulę (wizę).

Ekshumacya ma być wykonaną ściśle według przepisów rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. maja 1874. Dz. p. p. Nr. 56, na terytoryum węgierskiem wedle postanowień obowiązujących dla Węgier.

Przepisy o transporcie zwłok wewnątrz Monarchii mają być jak najściślej przestrzegane.

Postanowienia tyczące się obecności zastępcy wojskowego przy ekshumacyach ogranicza się tylko do obecnych stosunków i na kraje, zajmowane przez armię. Po demobilizacyi będą obowiązywały przepisy o ekshumacyach w czasie pokoju.

Zwraca się też uwagę na to, iż jest życzeniem Władzy, aby wydobywanie zwłok z grobów i przewóz poległych lub zmarłych w polu można odłożyć na czas po wojnie.

Zarządy kolei żelaznych oświadczyły, że o ile przewozy zwłok będą się odbywały po zawarciu pokoju, przyznają ulgi transportowe w wysokości 50%.

Osoby przybywające do krajów okupowanych, mają być zaopatrzone w paszporty, odpowiadające wymogom wszystkich austr. Ministerstw z dnia 15. stycznia 1915, Dz. p. p. Nr. 11, względnie wszystkich węg. Ministerstw z dnia 16. stycznia 1915 Nr. 285/M. E. wystawione wyraźnie w celu podróży do krajów okupowanych, z potwierdzeniem Wyższej Komendy Armii (Wyższej Komendy Etapowej, pocztę polową Nr. 51) lub Ministerstwa wojny, względnie jednej z podległych mu stacyi kontrolnych dla paszportów w Krakowie lub w Szczakowej.

Paszport ma być zaopatrzony w fotografię, oddającą wiernie obraz podróżującego z urzędowem potwierdzeniem odnośnego c. k. Starostwa (Dyrekcyi policyi), że właściciel paszportu jest identyczny z osobą przedstawioną na fotografii.

Na każdym paszporcie ma być uwidoczniony cel i miejsce podróży.

304.

W Imieniu Jego Mości Cesarza Austryi i Apostolskiego Króla Węgier!

C. i k. Sąd polowy 4-tej W. K. A. jako orzekający Sąd doraźny Obrony Krajowej w miejscu urzędowania pod przewodnictwem pułkownika Jana Stecinka, kierownictwem pułkownika - audytora Ottona Wrany w obecności kaprala Alfreda Löwit 28 p. p. jako protokolanta, podpułkownika-audytora Dr. Wenzla Vorliczka jako oskarżyciela, oskarżonych Edmunda Janickiego, Stanisława Okowańczyka, Bolesława Ochnio, Józefa Kobiałki, Zygmunta Kubaczyńskiego, Juliana Golbiaka, Józefa Niedziałki, Karola Janczuka i Maksymiliana Koniaka i kapitana-audytora Andora Gretzmachera jako obrońcy po przeprowadzeniu dnia 16. września 1915 rozprawy głównej z powodu oskarżenia z dnia 15. września 1915 r. l. cz. K. 543/15 o zbrodnię szpiegostwa przeciw wyżej nazwanym oskarżonym i na wniosek oskarżyciela na uznanie ich winnymi — orzekł:

1) Edmund Janicki z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 22 lat liczący, rzymsk.-kat. religii, stanu wolnego, rolnik, (rok urodzenia 1892);

2) Stanisław Okowańczyk z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 20 lat liczący, religii rzymsk.-kat., stanu wolnego, pomocnik murarski (rok urodzenia 1894);

3) Bolesław Ochnio z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 17 lat liczący, rzymsk.-kat. religii, stanu wolnego, pomocnik ogrodniczy;

4) Józef Kobiałka z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 19 lat liczący, rzymsk.-kat. religii, stanu wolnego, kamieniarz;

5) Zygmunt Kubaczyński z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 19 lat liczący, religii rzymsk.-kat., pomocnik ślusarski;

6) Julian Golbiak z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 17 lat liczący, religii rymsk.-kat., stanu wolnego, zarobnik;

7) Józef Niedziałka z Boberni, powiat Radzyń, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 18 lat liczący, religii rzymsk.-kat., stanu wolnego, zarobnik;

8) Karol Janczuk z Gez, powiat Radzyń, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, 17 lat liczący, religii rzymsk.-kat., stanu wolnego, pomocnik szewski;

9) Maksymilian Koniak z Radzynia, Gub. Lublin, Król. Polskie, tamże przynależny, religii rzymsko-kat., stanu wolnego, czeladnik

są winni

a mianowicie:

od 1—9. zbrodni szpiegostwa wedle § 321 U. K. W. popełnionej przez to, że w czasie wojny wszyscy razem w lecie 1915 r. najęli się w rosyjskiem biurze wywiadowczem w Radzyniu jako szpiegowie przeciwko Austryi i Sprzymierzonym i że dali się wpisać na listę rosyjskich szpiegów, że wszyscy przy przyjęciu za szpiegów pobrali od rosyjskiego oficera wywiadowczego pewną kwotę pieniężną po największej części po 50 rb. i po więcej, że otrzymali poufne zlecenie od tegoż rosyjskiego oficera wywiadowczego, aby wyśledzać nad Wisłą, względnie na przestrzeni między Wisłą a Bugiem pozycye, ruchy, fortyfikacye, stosunki dotyczące amunicyi, skład i siły wojsk, budowy mostów etc., etc. wojsk austryacko-węgierskich (względnie ich sprzymierzonych) i aby donosić rosyjskiemu biuru wywiadowczemu, przyczem poszczególnym obiecano za dobre wywiązanie się z polecenia po parę set rubli wynagrodzenia. Spełnienie otrzymanego zadania miało na widoku szkodę wojsk austryackich i ich sojuszników; że dalej Józef Kobiałka, Zygmunt Kubaczyński, Stanisław Okowańczyk, Edmund Janicki, Julian Golbiak, Józef Niedziałka, Bolesław

Ochnio i Karol Janczuk po cofnięciu się Rosyan umyślnie pozostali, jako wpisani na listę rosyjskich szpiegów w zajętym przez wojska austryackie Radzynie, albo też umyślnie zostali przez Rosyan pozostawieni, w tym celu, aby wojska austryackie szpiegować i o wyniku swoich spostrzeżeń przy ewentualnie nadarzającej się sposobności informować rosyjskie biura wywiadowcze, w końcu, że Edmund Janicki Zygmunta Kubaczyńskiego, Zygmunt Kubaczyński Władysława i Stefana Prokopiaka, jakoteż Józefa Kobiełkę i Juliana Golbiaka, a Julian Golbiak Niedziałkę zachęcali do służby wywiadowczej przeciwko wojskom austryacko-węgierskim, wychwalając swój zarobek pieniężny i świadcząc sobie wzajemnie pomoc przez wzajemną rekomendacyę i pośredniczenie do wpisania ich na listę szpiegów rosyjskich oraz przez powierzanie im szpiegowskich zleceń; tych więc wszystkich podczas wojny schwytanych przez ajentów policyjnych lub patrole wojskowe na terenie armii doraźnie osądzono i w szczególności:

A) Edmunda Janickiego i Stanisława Okowańczyka wedle § 322 U. K. W. i § 444, ustęp 2 W. P. K. na karę śmierci przez powieszenie (najpierw Okowańczyk, potem Janicki).

B) Bolesława Ochnio,
Józefa Kobiałkę,
Zygmunta Kubaczyńskiego,
Juliana Golbiaka,
Józefa Niedziałkę,
Karola Janczuka,
Maksymiliana Koniaka

wedle § 322 U. K. W. § 444, ustęp 3 W. P. K. i Okólnika M. W. z 22. grudnia Präs. Nr. 4554 Pkt. 23 ad V. na karę ciężkiego więzienia a mianowicie:

Bolesława Ochnio, Józefa Kobiałkę, Juliana Golbiaka, Józefa Niedziałkę, Karola Janczuka i Maksymiliana Koniaka

przez przeciąg lat ośmnastu

a Zygmunta Kubaczyńskiego

przez przeciąg lat piętnastu

zaostrzonego u wszystkich pod B) wyliczonych jednorazowym postem co miesiąca.

305.

Zajęcie na rzecz wojska bydlęcych błon otrzewnowych w okręgu Olkusz.

Wszystkie zapasy błon otrzewnowych t. j. błon powlekających ślepą kiszkę u bydła rogatego należy z dniem dzisiejszym odsyłać do miejsca poboru (Fassungsstelle) w Olkuszu.

Jako wynagrodzenie płacić się będzie 18 kor. za 100 sztuk błon.

Oglądacze zwierząt we wszystkich rzeźniach publicznych mają dopilnować, aby błony z kiszek ślepych bydła rogatego uzyskane bezpośrednio po rzezi, w stanie wilgotnym były nasolone, zapakowane i z końcem każdego miesiąca do miejsca poboru w Olkuszu odesłane.

Przytem należy baczyć, aby błony czysto i w całej długości były obrobione, oraz by były wolne od dziur, jak również, aby przy dalszej manipulacyi były nieuszkodzone.

Panowie Wójtowie w gminach, w których znajdują się publiczne rzeźnie mają bezwarunkowo przesyłać mi raport dnia 5-go każdego miesiąca, ile błon z tamtejszych rzeźni do miejsca poboru w Olkuszu zostało wysłanych.

306.

List gończy.

16. września b. r. około godziny 1. w nocy wtargnęło kilku młodych ludzi do mieszkania włościanina Józefa Bodziocha w Borku Maloszyckim, gmina Żarnowiec, obwód Olkusz i zrabowało mu kwotę 2400 rubli. Rabusie byli zamaskowani w czarne chustki, mówili częścią po polsku, częścią po rosyjsku i byli uzbrojeni w przerobione rosyjskie karabiny.

Podejrzanymi o ten rabunek są między innymi:

Ignacy Kozłowski, Franciszek Bodzioch i Jan Bodzioch, wszyscy z Dziadów Pańskich koło Łanów Wielkich.

Ignacy Kozłowski liczy lat 27, urodzony w Dziadach Pańskich koło Łanów Wielkich, tamże ostatnio zamieszkały, religii rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, robotnik fabryczny, nie umiejący ani pisać ani czytać, nie posiadający żadnego majątku, syn zmarłych rodziców Mikołaja i Maryi Kozłowskich.

Jest wzrostu wyższego, o szerokich barkach, pociągłej bladej twarzy, czarnych włosach, piwnych oczach i szerokich ustach, spiczastym nosie, ma na twarzy 4 brodawki i jest bez zarostu.

Franciszek Bodzioch lat 25, urodzony w Dziadach koło Łanów Wielkich, tamże zamieszkały, religii rzymsko-katolickiej, robotnik fabryczny, stanu wolnego, bez majątku, syn Romana i Tekli Bodziochów.

Jest wzrostu średniego, o okrągłej rumianej twarzy, jasnych włosach, krótkim i prostym nosie, piwnych oczach, normalnych ustach, ma na prawej stronie szyi małą czarną bliznę i jest bez zarostu.

Jan Bodzioch lat 25, urodzony w Dziadach koło Łanów Wielkich, religii rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, zamieszkały ostatnio w Dziadach koło Łanów

Wielkich, robotnik fabryczny, nie umie pisać ani czytać, bez majątku, syn Romana i Tekli Bodziochów.

Jest wzrostu wyższego, o szerokich barkach, pociągłej twarzy, o blond włosach, nosie podłużnym, zwyczajnych ustach, niebieskich oczach, ma na prawej nodze małą bliznę, jest bez zarostu i nosi ciemno-żółtą czapkę cyklisty.

Wzywa się wszystkie Władze bezpieczeństwa, aby poszukiwały za sprawcami opisanego napadu rabunkowego, a w szczególności za opisanemi osobami, a w razie ujęcia, by tychże aresztowały i dostawiły do Sądu c. i k. Komendy obwodowej w Olkuszu.

307.

Śledzenie.

Dnia 15. października 1915 napadła na patrol żandarmeryi złożoną z dwóch osób na drodze z Wolbromia do Dłużca, po przejściu tejże przez las, jakaś banda składająca się z więcej osób, przyczem oddała kilkanaście strzałów rewolwerowych do żandarmów. Przytem miał zostać lekko zranionym jeden z uczestników tej bandy.

Przywódca tej bandy był mężczyzną wysokim, silnie zbudowanym i miał szapkę rosyjskiego kroju i prawdopodobnie sztuczny, czarny wąs. Przypuszcza się, że jest nim niejaki S z w a g r z y k, który przebywał jakiś czas we Wolbromiu.

Inny uczestnik bandy miał być uderzająco niskiego wzrostu.

Niniejszem wzywam wszystkie Komendy i oddziały wojskowe oraz całą ludność okręgu, aby zajęła się śledzeniem tej bandy, jakoteż osób, mających bliznę postrzałową oraz takich, którzy noszą ręczną broń palną a to w interesie bezpieczeństwa całego okręgu. O wyniku poszukiwania należy donieść najbliższemu posterunkowi żandarmeryi, aby można natychmiast za tym śladem poczynić kroki.

Kto będzie w stanie podać jakieś szczegóły, prowadzące do wyszukania i schwytania uczestników tej bandy, ten otrzyma nagrodę w wysokości 200 koron.

C. i k. Komendant obwodu

Pułkownik Kwiatkowski, w. r.

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Sp.